

Demografikostnadsberegninger 2018-2022

Sigdal kommune

(Basert på oppdaterte befolkningsframskrivinger juni 2018)

Demografi og kommuneøkonomi

- Kommunene har ansvar for bl.a. barnehager, grunnskole og pleie- og omsorgstjenester. Dette er tjenester som i hovedsak er rettet mot bestemte aldersgrupper av befolkningen, og hvor utgiftene påvirkes bl.a. av den demografiske utviklingen. Flere barn og unge i aldersgruppene 0-5 år og 6-15 år gir isolert sett økte utgifter til barnehage og grunnskole. Flere eldre i aldersgruppene over 67 år bidrar isolert sett til økte utgifter til pleie- og omsorgstjenestene.
 - Teknisk beregningsutvalg for kommunal økonomi (TBU) estimerer at den demografiske utviklingen i 2018 vil medføre merutgifter (demografikostnader) for kommunene på om lag 1,9 mrd. 2018-kr i 2019. Utgiftsberegningene er basert på hovedalternativet (MMMM) fra de nye, oppdaterte befolkningsframskrivingene fra SSB. Merutgiftene som må finansieres av de frie inntektene, vil med hovedalternativet kunne anslås til om lag 1,6 mrd. kr for 2019.
 - Utvalget har også oppdatert anslaget for 2018 basert på endelige befolkningstall per 1.1.2018. Anslaget for kommunene er nå 1,8 mrd. kr (dvs. redusert med rundt 0,4 mrd. kr sammenlignet med det opprinnelige anslaget). Merutgiftene som gjelder frie inntekter kan anslås til 1,5 mrd. kr.
 - Anslagene er basert på uendret standard, dekningsgrad og effektivitet i tjenesteytingen, og er et uttrykk for hva det vil koste kommunene å bygge ut tjenestetilbudet for å holde tritt med befolkningsutviklingen.
- Vi har beregnet hvor store mer-/mindreutgifter Sigdal kommune kan få som følge av befolkningsutviklingen. Vi har basert oss på samme satser og metodikk som brukes av TBU i «makroberegningene» til bruk i kommuneopplegget. Mens TBU bare har anslått demografikostnader for 2019, har vi også sett på kostnadene i perioden fram mot 2022. TBU presiserer at beregningene må betraktes som grove anslag. Vi vil understreke at usikkerheten også vil øke når vi ser på flere år framover i tid. Vi tar ellers utgangspunkt i hovedalternativet («4M») fra de siste befolkningsframskrivingene til SSB (juni 2018).

Anslag for merutgifter uavhengig av finansiering og for frie inntekter

- TBU har tidligere kun beregnet demografikostnader som vil belaste kommunenes samlede inntekter.
 - Den reelle belastningen på de frie inntektene vil være lavere som følge av at noen av de anslåtte utgiftene vil bli dekket gjennom gebyrer og øremerkede tilskudd og andre inntekter.
- I utvalgets demografiberegninger gis det nå anslag både på hvordan den demografiske utviklingen påvirker kommunenes samlede utgifter, uavhengig av hvordan tjenestene finansieres, og på hvordan demografiutviklingen påvirker utgiftene knyttet til finansiering gjennom de frie inntektene.
- I denne rapporten presenteres derfor også anslag på hvor mye av demografikostnadene som må dekkes innenfor de frie inntektene.

Oppsummering

Demografikostnadsberegninger Sigdal kommune 2018-2022

- I 2018 er det for Sigdal kommune beregnet *mindreutgifter* på 4,7 mill. kr, som følge av den faktiske befolkningsutviklingen i 2017.
- I perioden 2019-2022 er det beregnet *mindreutgifter* på 5,0 mill. kr (hvorav ca. 4,1 mill. kr gjelder de frie inntektene).
 - Færre barn og unge i aldersgruppene 0-5 år og 6-15 år trekker isolert sett i retning av reduserte utgifter til barnehage og grunnskole. Flere eldre i aldersgruppene over 67 år bidrar isolert sett til økte utgifter til pleie- og omsorgstjenestene.

Befolkningsframskrivinger 2018-2022

Sigdal kommune

Befolkningsframskrivinger, Sigdal kommune 2018-2022. Kilde: SSB alternativ MMMM

	2018	2019	2020	2021	2022
0-5 år	167	164	169	164	158
6-15 år	421	404	393	390	376
16-66 år	2 213	2 186	2 170	2 132	2 106
67-79 år	485	517	525	556	569
80-89 år	151	159	157	162	177
90 år og eldre	51	49	43	42	40
Totalt	3 488	3 479	3 457	3 446	3 426
0-66 år	2 801	2 754	2 732	2 686	2 640
67 år og eldre	687	725	725	760	786

Befolkningsframskrivinger, Sigdal kommune 2018-2022.
Indeksert utvikling 2018=100. Kilde: SSB alternativ MMMM

	2018	2019	2020	2021	2022
0-5 år	100	98	101	98	95
6-15 år	100	96	93	93	89
16-66 år	100	99	98	96	95
67-79 år	100	107	108	115	117
80-89 år	100	105	104	107	117
90 år og eldre	100	96	84	82	78
Totalt	100	100	99	99	98
0-66 år	100	98	98	96	94
67 år og eldre	100	106	106	111	114

- Fra 2018 til 2022 anslår SSB («4M») en befolkningsnedgang for Sigdal kommune på rundt 2 prosent. Det er betydelig variasjon i anslått endring innen de ulike aldersgruppene.
 - I aldersgruppene 0-66 år er det anslått en nedgang på ca. 6 prosent, mens det i aldersgruppene over 67 år er anslått en vekst på ca. 14 prosent.

Mer-/mindreutgifter i 2018 knyttet til den demografiske utviklingen – oppdaterte beregninger

Mer- og mindreutgifter i 2018 knyttet til den demografiske utviklingen – oppdaterte beregninger. Sigdal kommune.
Kilde: SSB/TBU/beregninger TF

	Endring i folketall 2017		Mer-/mindreutgift 2018 (mill. kr)
	Personer	%	
0-5 år	-12	-6,7	-2,7
6-15 år	-3	-0,7	-0,4
16-66 år	-19	-0,9	-0,3
67-79 år	28	6,1	1,6
80-89 år	0	0,0	0,0
90 år og eldre	-8	-13,6	-2,8
Sum	-14	-0,4	-4,7

- Basert på den faktiske befolkningsutviklingen i 2017 får Sigdal kommune beregnet *mindreutgifter på 4,7 mill. kr i 2018*. Nedgang i aldersgruppene 0-5 år og 90 år og eldre trekker spesielt i retning av reduserte demografikostnader for Sigdal i 2018.

Beregnete mer-/mindreutgifter i 2019 knyttet til den demografiske utviklingen

Beregnete mer- og mindreutgifter i 2019 knyttet til den demografiske utviklingen. Sigdal kommune.
Kilde: SSB/TBU/beregninger TF

	Anslått endring i folketall 2018		Mer-/mindreutgift 2019 (mill. kr)
	Personer	%	
0-5 år	-3	-1,8	-1,5
6-15 år	-17	-4,0	-2,6
16-66 år	-27	-1,2	-0,5
67-79 år	32	6,6	1,8
80-89 år	8	5,3	1,5
90 år og eldre	-2	-3,9	-0,7
Sum	-9	-0,3	-2,1

- På bakgrunn av SSBs framskrivninger for 2018, er det beregnet at Sigdal kommune kan få *mindreutgifter på 2,1 mill. kr i 2019*. Nedgang i aldersgruppene 0-5 år, 6-15 år, 16-66 år og 90 år og eldre trekker i retning av reduserte demografikostnader for Sigdal i 2019.

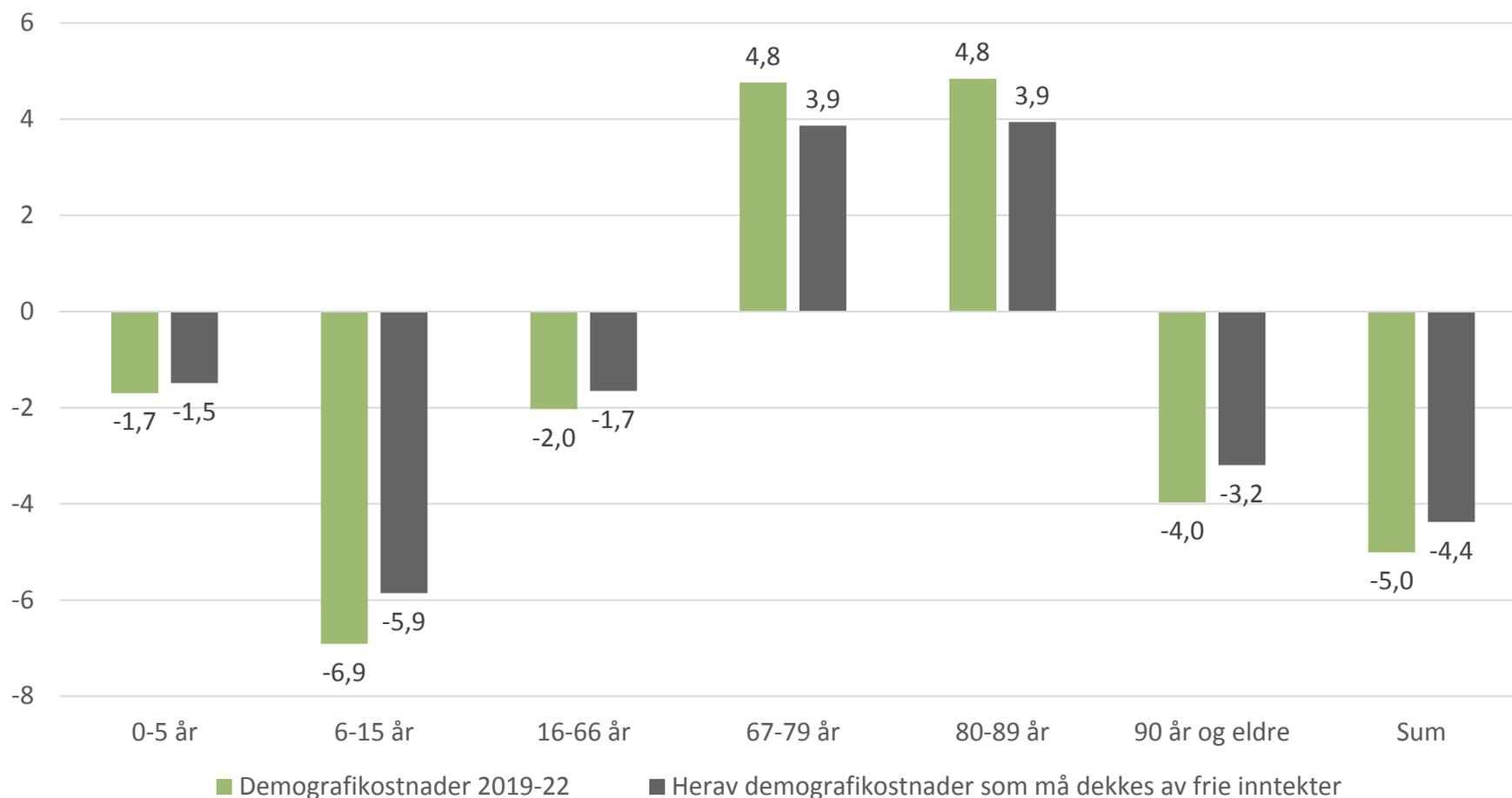
Beregnete demografikostnader for perioden 2019-2022 (uavhengig av finansiering)

Beregnete mer-/mindreutgifter 2019-2022 knyttet til den demografiske utviklingen. Sigdal kommune. Faste mill. 2018-kr.
Kilde: SSB/TBU/beregninger ved TF

	2019	2020	2021	2022	2019-2022
0-5 år	-1,5	2,1	-1,0	-1,2	-1,7
6-15 år	-2,6	-1,7	-0,5	-2,2	-6,9
16-66 år	-0,5	-0,2	-0,8	-0,5	-2,0
67-79 år	1,8	0,5	1,8	0,7	4,8
80-89 år	1,5	-0,4	0,9	2,8	4,8
90 år og eldre	-0,7	-2,2	-0,4	-0,7	-4,0
Sum	-2,1	-1,9	0,1	-1,0	-5,0

- I perioden 2019-2022 anslås Sigdal kommune å få reduserte demografikostnader på 5,0 mill. kr (hvorav ca. 4,1 mill. kr gjelder de frie inntektene).
 - Færre barn og unge i aldersgruppene 0-5 år og 6-15 år trekker isolert sett i retning av reduserte utgifter til barnehage og grunnskole. Flere eldre i aldersgruppene over 67 år bidrar isolert sett til økte utgifter til pleie- og omsorgstjenestene.

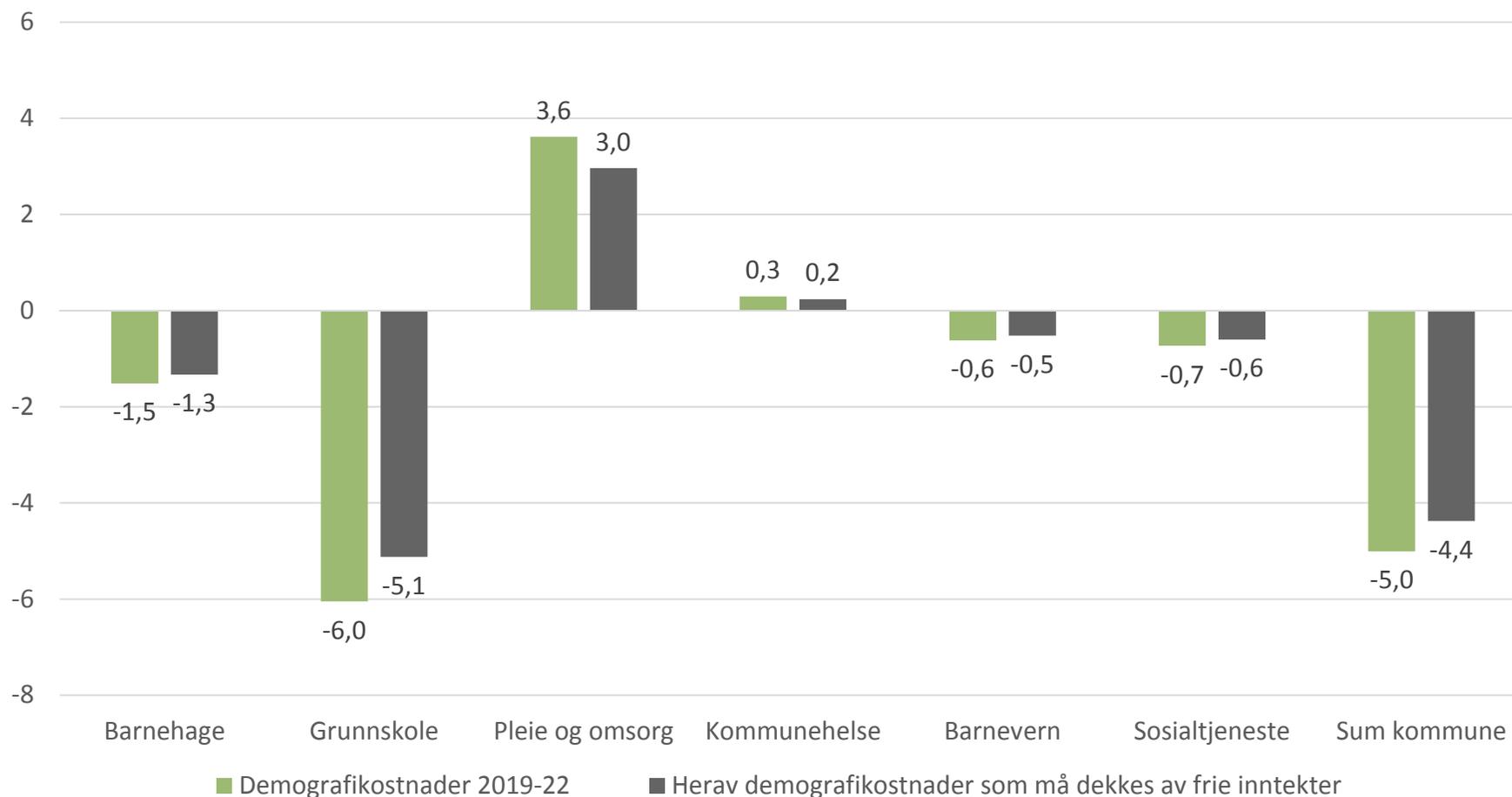
Beregnete demografikostnader for perioden 2019-2022, Sigdal kommune

Beregnete mer-/mindreutgifter 2019-2022 knyttet til den demografiske utviklingen. Sigdal kommune. Faste mill. 2018-kr.

Kilde: SSB/TBU/beregninger ved TF

Beregnete demografikostnader for perioden 2019-2022, Sigdal kommune

Beregnete mer-/mindreutgifter 2019-2022 knyttet til den demografiske utviklingen. Sigdal kommune. Faste mill. 2018-kr.

Kilde: SSB/TBU/beregninger ved TF

Vedlegg

Demografikostnader 2018

Mer- og mindretgifter i 2018 knyttet til den demografiske utviklingen – oppdaterte beregninger. Sigdal kommune. Mill. kr.
Kilde: SSB/TBU/beregninger TF

	Demografikostnader 2018	Herav demografikostnader som gjelder frie inntekter
0-5 år	-2,7	-2,4
6-15 år	-0,4	-0,4
16-66 år	-0,3	-0,3
67-79 år	1,6	1,3
80-89 år	0,0	0,0
90 år og eldre	-2,8	-2,3
Sum	-4,7	-4,1

Mer- og mindretgifter i 2018 knyttet til den demografiske utviklingen – oppdaterte beregninger. Sigdal kommune. Mill. kr.
Kilde: SSB/TBU/beregninger TF

	Demografikostnader 2018	Herav demografikostnader som gjelder frie inntekter
Barnehage	-2,5	-2,2
Grunnskole	-0,4	-0,3
Pleie og omsorg	-1,6	-1,3
Kommunehelse	0,1	0,0
Barnevern	-0,2	-0,1
Sosialtjeneste	-0,2	-0,1
Sum	-4,7	-4,1

Demografikostnader 2019-2022 (uavhengig av finansiering)

Beregnete mer-/mindreutgifter 2019-2022 knyttet til den demografiske utviklingen. Sigdal kommune. Faste mill. 2018-kr. Kilde: SSB/TBU/beregninger ved TF

	2019	2020	2021	2022	2019-2022
Barnehage	-1,5	2,0	-0,9	-1,1	-1,5
Grunnskole	-2,3	-1,5	-0,4	-1,9	-6,0
Pleie og omsorg	1,9	-2,2	1,7	2,3	3,6
Kommunehelse	0,1	-0,1	0,1	0,1	0,3
Barnevern	-0,2	-0,1	-0,1	-0,2	-0,6
Sosialtjeneste	-0,2	-0,1	-0,3	-0,2	-0,7
Sum	-2,1	-1,9	0,1	-1,0	-5,0

Demografikostnader 2019-2022 (frie inntekter)

Beregnete mer-/mindreutgifter 2019-2022 knyttet til den demografiske utviklingen (frie inntekter). Sigdal kommune. Faste mill. 2018-kr.
Kilde: SSB/TBU/beregninger ved TF

	2019	2020	2021	2022	2019-2022
0-5 år	-1,4	1,8	-0,9	-1,1	-1,5
6-15 år	-2,2	-1,4	-0,4	-1,8	-5,9
16-66 år	-0,4	-0,2	-0,6	-0,4	-1,7
67-79 år	1,5	0,4	1,4	0,6	3,9
80-89 år	1,2	-0,3	0,8	2,3	3,9
90 år og eldre	-0,6	-1,7	-0,3	-0,6	-3,2
Sum	-1,9	-1,5	0,0	-1,0	-4,4

Beregnete mer-/mindreutgifter 2019-2022 knyttet til den demografiske utviklingen (frie inntekter). Sigdal kommune. Faste mill. 2018-kr.
Kilde: SSB/TBU/beregninger ved TF

	2019	2020	2021	2022	2019-22
Barnehage	-1,3	1,7	-0,8	-1,0	-1,3
Grunnskole	-1,9	-1,3	-0,3	-1,6	-5,1
Pleie og omsorg	1,6	-1,8	1,3	1,8	3,0
Kommunehelse	0,1	0,0	0,1	0,1	0,2
Barnevern	-0,2	-0,1	-0,1	-0,2	-0,5
Sosialtjeneste	-0,2	0,0	-0,2	-0,2	-0,6
Sum	-1,9	-1,5	0,0	-1,0	-4,4

Demografikostnadsberegninger 2018-2022

Sigdal kommune

(Basert på oppdaterte befolkningsframskrivinger 2018)

